

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Yhdenvertaisuus- ja tasa- arvosuunnitelma 2025-2028 Värtön päiväkot

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Johdanto

Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: " Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Esiopetus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennakko-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennakko-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä." (Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma)

Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja-perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvolaintarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Laintarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolenilmaisuun perustuva syrjintä.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan yksikkömme varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämisen kohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2025-2028.

Nykytilan kartoitus

Nykytilan kartoituksessa on lähdetty liikkeelle yhdessä henkilökunnan kanssa tasa-arvokompassia hyödyntäen 2022-2025. Perehdyimme keskeisiin käsitteisiin ja lakeihin. Nykytilan kartoitukseen ovat osallistuneet lapset, huoltajat ja Värtön päiväkodin esiopetuksen henkilökunta. Kyselyiden tuloksia hyödynnettiin nykytilan kartoituksessa.

Marraskuussa 2025 laadittiin kysely kaikille huoltajille. Huoltajilta saatiin vastauksia 79 kpl. Tuloksena se, että huoltajat kokevat pääasiassa ryhmästä riippumatta, että lapseni tulee kohdelluksi tasa-arvoisesti päiväkodissa. Koetaan, että päiväkodissa huomioidaan perhetaustat, kulttuurit ja kielet. Huoltajat kokevat saavansa tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua päiväkodissa. Huoltajia kuullaan ja huoltajat voivat vaikuttaa päiväkodin toimintaan. Viestintä koetaan huoltajien mielestä päiväkodin ja kodin välillä avoimeksi ja kunnioittavaksi.

Joulukuussa 2025 toteutettiin lasten kysely jokaisessa päiväkodin ryhmässä. Lasten kanssa henkilökunta keskusteli seuraavista asioista tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen: voiko kaikki leikkiä samoilla leluilla, voiko kaikki pukeutua miten tykkää, voiko kaikki olla kavereita keskenään ja voiko kaikki osallistua samoihin leikkeihin sukupuolesta riippumatta. Lasten kyselyn tukena oli kuvia ja kyselyä toteutettiin soveltaen lasten ikätaso huomioiden. Lasten kyselyn tuloksista nousi se, että samoilla leluilla voidaan leikkiä yhdessä, kaikki voivat olla kavereita, pukeutua voi monin eri tavoin ja sukupuolesta riippumatta leikitään yhdessä. Kevään 2026 aikana toteutettiin vielä henkilöstön kyselyä ja henkilöstö oli pohtinut tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta omissa tiimeissään. Koonnit päiväkodin viikkopalaverissa.

Aikataulu ja arviointi 2025-2028

Kehitettävä teema: Tasa-arvonäkökulma	Tavoite	Kehittämis-toimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan	Arvioinnin tulokset
Lasten moninaisuuden tukeminen ja vahvistaminen ryhmässä.	Eri kieli- ja kulttuuritaustaisen lapsen tukeminen ryhmässä. Tavoitteena lapsen suomen kielen vahvistaminen.	Henkilöstö auttaa lasta tekemään valintoja, jotta lapsi pääsee joustavasti osalliseksi ryhmään. Lasten leikkien laajentaminen leikkiä havainnoimalla ja ohjaamalla pedagogisilla keinoilla.	Päiväkodin johtaja Mikko Gröhn on vastuhenkilö. Värtön päiväkodin henkilöstö vastaa toteutuksesta. Vuosien 2026-2027 aikana on väliarviointia keväisin ja loppuarviointi keväällä 2028.	Arvioinnin tulokset käydään läpi keväällä 2028.
Yhdenvertaisuus -näkökulma	Uusien kirjojen ja lelujen hankinnassa on arvioitu, että ne tukevat lasten moninaisuutta.	Syksyllä 2026 ja syksyllä 2027 arvioidaan päiväkodin viikkopalaverissa hankintojen tekemistä lasten moninaisuutta tukien. Viikkopalaveria ennen tiimeissä henkilökunta on tehnyt arviointia. Pyrkimys hankkia kirjoja ja leluja, jotka tukevat lasten moninaisuutta.	Päiväkodin johtaja Mikko Gröhn on vastuhenkilö. Värtön päiväkodin henkilöstö vastaa toteutuksesta. Vuosien 2026-2027 aikana on väliarviointia keväisin ja loppuarviointi keväällä 2028.	Arvioinnin tulokset käydään läpi keväällä 2028.

Arviointi

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti vuosittain varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ryhmissä toimintakausien 2025-2028 aikana. Lisäksi koko päiväkodin kesken suoritetaan arviointia vuosittain keväällä tavoitteiden toteutumisen osalta.

Tavoitteiden muokkaaminen on mahdollista uusiin suunnitelmiin seuraavina toimintakausina. Ryhmissä voidaan paremmin huomioida lasten kiinnostuksen kohteet.